

เงินเพื่อมีผลกระทบต่อ SMEs อย่างไร

เงินเฟ้อ (Inflation) ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน “ภาวะทางเศรษฐกิจที่ภาวะเงินหมุนเวียนในประเทศมากเกินไปทำให้ราคาสินค้าแพงและเงินเสื่อมค่า” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ผู้เขียนขอสรุปเพื่อเข้าใจง่ายๆ เกี่ยวกับเงินเฟ้อ ก็คือ เราใช้เงินมากขึ้นแต่ได้สินค้าหรือบริการเท่าเดิม อนึ่ง เงินเพื่อมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและผู้ประกอบการอย่างไรบ้างนั้น มาพิจารณาจากรายงาน “โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจ” ณ 31 มีนาคม 2554 สรุปความได้ดังนี้

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในไตรมาสที่ 1 ของปี 2554 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ร้อยละ 2.8 มาอยู่ที่ร้อยละ 3.01 เนื่องจากราคาในหมวดพลังงานเร่งขึ้นตามราคาน้ำมันในตลาดโลก และปัจจัยพื้นฐานจากการส่งผ่านต้นทุนไปยังราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มเครื่องประกอบอาหารและอาหารบริโภคที่ทยอยปรับราคาขึ้น แนวโน้มเงินเฟ้อในปี 2554 เพิ่มขึ้น โดยต้นทุนผู้ประกอบการปรับเพิ่มขึ้นตามทิศทางของราคาวัตถุดิบในการผลิตและน้ำมันที่เพิ่มขึ้นจากเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัวดีขึ้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องผลักภาระต้นทุนไปสู่ผู้บริโภคมากขึ้นหลังจากที่ไม่สามารถปรับราคาขึ้นได้มาแล้วระยะหนึ่ง โดยทั่วไปราคาสินค้าจะถูกกำหนดโดยต้นทุนการผลิตเป็นส่วนใหญ่ เช่นราคาวัตถุดิบและแรงงาน ดังนั้นเมื่อต้นทุนการผลิตสูงขึ้นอาจส่งผลให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นในภาพรวมและนำไปสู่อัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้น ซึ่งจะสูงขึ้นมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถผลักภาระต้นทุนของผู้ประกอบการไปยังผู้บริโภค โดยการปรับระดับราคาให้สูงขึ้น ซึ่งองค์ประกอบของเงินเฟ้อพิจารณาได้ดังนี้

การบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวจากไตรมาสที่ผ่านมาตามสภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ขยายตัวดี ส่วนหนึ่งมาจากการขึ้นค่าจ้างของภาคเอกชนรวมทั้งการสนับสนุนด้านสินเชื่อจากสถาบันการเงินต่างๆ ช่วยให้อำนาจซื้อของประชาชนเพิ่มขึ้น

การผลิตและการส่งออก ขยายตัวดีในแทบทุกหมวดสินค้าจากความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ โดยในด้านสินค้าเกษตรกรรมได้รับผลดีจากราคาที่อยู่ในระดับสูง ด้านสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวดีจากยานยนต์ รวมทั้งเครื่องใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งอุตสาหกรรมแปรรูป

การจ้างงาน ขยายตัวจากไตรมาสที่ผ่านมา โดยยังคงมีการย้ายแรงงานจากภาคก่อสร้างไปภาคเกษตรกรรม เนื่องจากเริ่มฤดูเพาะปลูกข้าวข้าวกว่าปกติที่ผ่านมา ทั้งนี้ภาคธุรกิจยังคงประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานต่อเนื่องทั้งแรงงานมีฝีมือและแรงงานไร้ฝีมือ การแย่งชิงแรงงานมีแนวโน้มมากขึ้น ธุรกิจจึงปรับตัวโดยเพิ่มการจ้างงานล่วงเวลา ใช้แรงงานจากภายนอก (Outsource) ใช้แรงงานต่างด้าว และปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตเพื่อประหยัดแรงงาน

ปัจจัยเสี่ยงและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการเห็นว่าต้นทุนมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่การปรับราคาสินค้าทำได้ยาก เนื่องจากการแข่งขันสูง และการควบคุมราคาของทางการ ในขณะที่ภาวะการขาดแคลนแรงงานทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ เพิ่มความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านเสถียรภาพการเมืองยังเป็นปัจจัยที่ต้องติดตามต่อไป (รายงานธนาคารแห่งประเทศไทย, 2554)

จากรายงานข้อมูลทางเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทยข้างต้น ผู้เขียนขอขยายแนวคิดเกี่ยวกับภาวะเงินเฟ้อ ที่มีผลกระทบต่อ SMEs ช่วง 3 เดือนแรกของปี 2554 โดยขอสรุปประเด็นที่มีผลต่อต้นทุนรวมในการผลิตดังนี้.-

ต้นทุนสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้น.- ราคาวัตถุดิบที่เพิ่มสูงขึ้นตามภาวะเงินเฟ้อ หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ อำนาจในการซื้อวัตถุดิบลดลง ยกตัวอย่างอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 5 เดิมวัตถุดิบที่ต้องซื้อเข้ามาในราคา 100 บาท ในปัจจุบันต้องใช้เงินซื้อเข้ามาในราคา 105 บาท เป็นต้น ถ้าผู้ประกอบการไม่สามารถผลักภาระต้นทุนสินค้าที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อเข้าสู่ผู้บริโภคได้ก็ต้องรับภาระขาดทุนในกำไรที่ควรจะได้รับ แต่ถ้าผลักภาระให้กับผู้บริโภคจะทำให้ราคาสินค้าที่ขายนั้นมีราคาสูงกว่าราคาขายของคู่แข่งขึ้น ก็อาจเสียโอกาสทางการตลาด หรือเสียส่วนแบ่งทางการตลาดอย่างถาวรในอนาคตได้ แต่โดยภาพรวมของโอกาสทางการผลิตยังดีอยู่ เนื่องจากผู้บริโภคยังมีความต้องการสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าเกษตรกรรม สินค้าหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนอุปกรณ์ และสินค้าอุตสาหกรรมแปรรูป

ต้นทุนแรงงานที่เพิ่มขึ้น.- ในมุมมองของนายจ้าง ต้นทุนการจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อต้นทุนการผลิต กล่าวคือลูกจ้างได้รับเงินค่าจ้างเพิ่มขึ้นจากเดิม ถ้าผู้ประกอบการ SMEs ผลักภาระต้นทุนแรงงานที่ปรับตัวสูงขึ้นนี้ไปยังผู้บริโภคก็ส่งผลต่อผู้บริโภคโดยรวมได้ อนึ่ง ราคาสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้นจากภาวะเงินเฟ้อที่ส่งผลต่อผู้ประกอบการ SMEs แล้ว ยังมีผลกระทบต่อเนื่องถึงลูกจ้างและพนักงานของผู้ประกอบการ SMEs กล่าวคือ ค่าแรงและเงินเดือนถ้าไม่ได้รับการปรับขึ้นเงินค่าจ้างและเงินเดือน หรือ ปรับขึ้นในอัตราที่น้อยกว่าอัตราเงินเฟ้อ ก็จะทำให้กำลังซื้อของลูกจ้างและพนักงานที่รับจ้างในสถานประกอบการ SMEs นั้นๆ ลดลงจากเดิม ส่งผลต่อสภาพเงินหมุนเวียนในตลาด การครองชีพและการกินที่อยู่ดีของประชาชนในประเทศ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ประกอบการที่สามารถผลักภาระต้นทุนให้ผู้บริโภคได้ง่ายหรือไม่ โดยภาพรวมเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวและมีแนวโน้มแข็งแกร่ง ผู้บริโภคมีกำลังซื้อมากขึ้นก็สามารถผลักภาระดังกล่าวได้ง่าย ในมุมมองกลับกันถ้าอยู่ในช่วงเศรษฐกิจซบเซา ถ้ามีการปรับราคาสินค้าให้สูงขึ้นอาจเสียส่วนแบ่งตลาดย่อมเป็นไปได้ โดยผู้บริโภคไปซื้อจากคู่แข่งที่ไม่ปรับราคาขึ้นยอมแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นไว้เอง

สำหรับแนวโน้มของไตรมาสที่ 2 และ 3 ของปี 2554 คือในเดือนเมษายน ถึง กันยายน นั้น ผู้เขียนขอวิเคราะห์โดยภาพรวมของเศรษฐกิจนั้นยังอยู่ในเกณฑ์ดี กำลังซื้อของผู้บริโภคจากเม็ดเงินในตลาดยังดีอยู่ ผู้ประกอบการ SMEs มีโอกาสที่ดีในการผลิตสินค้าและบริการที่กำลังเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ตอบสนองผู้บริโภคอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ เพื่อความเติบโตที่ยั่งยืนในอนาคต.

เอกสารอ้างอิง.-

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
ธนาคารแห่งประเทศไทย (2554). รายงาน “โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจ ณ 31 มีนาคม 2554” กรุงเทพมหานคร.

ดร.เรวัต ฟินดี

ผู้เชี่ยวชาญประจำสำนักบริการผู้ประกอบการ

19 พฤษภาคม 2554